

İNSAN HAKLARI BÜLTENİ

1986

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ ÖZEL SAYISI

8 Mart 2009

dikey dururum

Fakat yatay durmayı yeğlerdim.
Mineralleri ve anne sevgisini soğurarak
Her Mart pırıl pırıl yaprak açacak
Bir ağaç değilim ben; toprakta değil köklerim.
Payıma düşen Ah'ları cezbeden
Ve yakında yapraksız kalacağını bilmeyen
İhtişamla resmedilmiş bahçe tarhının güzelliği de değilim.
Ölümsüzdür bir ağaç, kıyaslandığında benimle
Ve bir çiçek başı daha bir irkildir, uzun olmasa bile,
Birinin uzun ömrünü, diğerinin cüretini isterim.

sylvia plath

Yüreğimizi yüreğinizin yanına yolluyoruz

22 yıllık tarihimiz boyunca cezaevleri en başta gelen çalışma alanlarımızdan biri olmuştur. İHD, 22 yıldır cezaevindekilerin sesi, sözü olmaya devam etmiştir ve cezaevleri var oldukça da devam edecektir.

"Tecrit'i en iyi yaşayanlar anlatıyor" kitap çalışmamızda mahpuslardan gelen mektuplarda İHD'li kadınlar olarak bir eksikliğini fark etmiştik. Cezaevlerine bakımımızda cezaevinde kadın olmanın ne kadar zor olduğunu yeterince görememiştik. Mahpus kadınların yeterince sesi olamamıştı. Hele ki Uşak Cezaevi'nden gelen bir mektup vardı ki hepimizi hüzne boğmuştu. Sevgili Pervin Oduncu bize "8 Mart'tan 8 Mart'a bizi bir kart ile hatırlamanız yaralarımıza mer-

Biz İHD'li kadınlar, bu özel sayıyı mahpus kadınlarımıza ithaf ediyoruz

hem olmuyor. Sağ olun kartlar için, ama bizi sadece 8 Martlarda hatırlamayın" diyordu. Bu hepimizi sarsan ve içerde kadın olmanın zorlukları konusunda düşündürülen satırlarla siz kadınları unuttuğumuzu hatırladık. Oysa ki ne kadar bizdiniz, ne kadar yakındık birbirimize. Kalemlerinizden dökülen her satırda kadın hassasiyeti, duyarlılığı ve rengi vardı. İşte içimizi acıtan yaralarınıza merhem olamayan biz İHD'li kadınlar, bu özel sayıyı bağışlamanız dileğiyle size atfediyoruz. Ali Çekin Amcamızın bize emaneti olan Hediye

Ana'ya, cenazesine yetişemesek de İHD'li kadınlar olarak Silopi'de evinde ziyaret edebildiğimiz Hasan Kert'in 9 çocuğuna ve eşine atfediyoruz.

Sesinizi duyuyoruz. Sizin sözünüz olmaya devam edeceğiz.

Yalnız değilsiniz.

Mahpus olan tüm kadınlar bizim.

Çünkü etrafımıza bakıyoruz siz yoksanız biz eksikiz. Yüreğimizi yüreğinizin yanına yolluyoruz...

İHD'Lİ KADINLAR

'Tecrit'te 8 Mart

Kadın diyor, yazmak istiyorum. Kalemim "tecrit"e alınsa bile ve yazıyor tüm cesaretiyle, çünkü biliyor yazmazsa hep tecritte kalacak yazılmayanlar.

Bugün 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü. Tüm meydanlar kadın yoldaşlarımızın rengiyle can bulmuş gibi. Her renkten, her ırktan, her halktan ve her dilden atılırken özgürlük şiarları, sol yanımda yükseliyor kimliğimin sesi.

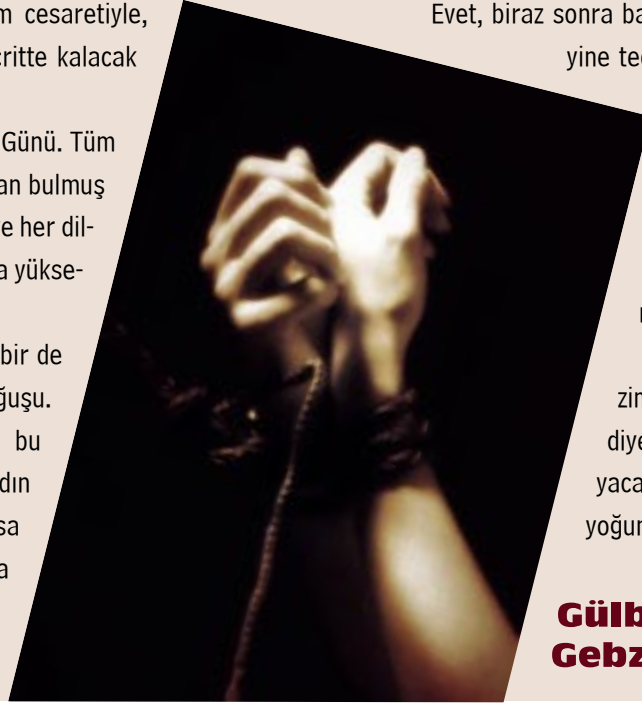
Bu gün 8 Mart; dört yanım taş duvar, bir de demir kapı var. Esas tanımı; Cezaevi koğuşu. Birazdan konser başlayacak üst katta, bu güne özel kadın tutuklular için. Birçok kadın bir araya gelecek, kısa süreliğine de olsa kol kola girip halaylar çekilecek. Sonra zılgıtlar atılacak, ardından günümüzün anlamını kutlama sevinciyle birbirimize

sarılıp tekrar ayrılarak soğuk hücrelerimize geri döneceğiz...

Evet, biraz sonra başlayacaktı o büyük buluşma. Ama yine tecridin o soğuk yüzü çıkmıştı karşımıza. Kadın olarak ülkemizde dinmek bilmeyen şiddete karşı, anaların çektiği acı ve gözyaşına karşı ve durmadan akan kan'a karşı girdiğimiz açlık grevi nedeniyle cezalıydık.

Bugün benim günüm, bu gün bizim günümüz, bugün Kadınlar Günü diye haykırmak istesem faydası olmayacaktı biliyorum. Tecridin zihinlerde yoğunlaşmış haliydi bu...

**Gülbahar Alpsoy
Gebze M Tipi Cezaevi**

Bize göre değil, kadınlara göre değil bu soğuk duvarlar!

Tecrit; soğuk, ürperten, nefes aldırmayan bir kavram. Bazı şeyler vardır ki hiç karşılığı yoktur. Sözcükler tanımlayamaz ve yeterli gelmez. İlle de görmek ve yaşamak gerek. İşte zindan da öyledir. Yalnızlığı çok insan yaşar, ama içerdeki yalnızlık duygusu kolay kolay yaşanılmayan bir yüzle çıkar insanın karşısına. Acıtan, inciten, ağlatan, sızlatan, öksüzlük hissi veren, bu dünyada fazlalıkmiş duygusunu uyandıran bir duygudur buradaki yalnızlık..Bir karışık yeri, mekanı bile sana çok görüp, kutu gibi "odalara"

kapatan bir kadere katlanmak zorunda kalınca insan, kendini bu dünyadan atılmış, kovulmuş gibi hissediyor. Bu insan da nasıl bir travma yaratır düşünebiliyor musunuz? Ya da diyorum bir gün "kazara" çıksam kendimi sahiden bu dünyadan sayabilecek miyim? Bir insanı insansız bırakmaktan daha korkunç bir şey olabilir mi? Ama biliyorum bunun ağırlığı fazla anlaşılıyor. Çünkü insan hakları ihlalleri diz boyu ve anlamda çıta çok aşağıda duruyor. Her şey o kadar eksiklerde seyrediyor ki artık normal olan hangisi bilinmiyor.

**Gülezar Akın
Adıyaman E Tipi Cezaevi**

Voltaya davet

Yağmur damlaları beton zemini bir kurşun gibi deliyor sanki... Pencereden içeri toprak kokusu geliyor... Zemheriye inat güneş ile buluşan kardelen misali engel tanımaz bir koku... gözlerimi kapatıp kokuyu alabildiğince içime çektim... Yüreğim coştı, yüzümü bir gülümseme kapladı... İçimde inanılmaz bir istek var... Yağmurda volta atmak istiyorum... Fakat ıslanıp hastalanmayı ve en önemlisi de uzun sürecek tedavi sürecini düşününce yağmur sonrası yürümeyi tercih ediyorum. Ancak üzerine kalın bir şeyler alıp voltaya çıkan arkadaşlar da yok değil... Tabii dışarı çıkar çıkmaz "hasta olursunuz!" uyarıları duyuluyor... Pencerede onlara bakıp gülümsü-

yorum. Onların kurtarıcısı (!) yağmurun etkisi ile üşüyen bedenlerini ısıtan, ped şişelere konulan sıcak sular oluyor. İnsanın mahpusta yaratıcılığı en üst seviyeye çıkıyor. Bu soğuk mekanı sıcak gülüşlerimiz ile ısıtıyoruz.

Özlemin rengi yoktur. O kimi zaman sevgiliye duyulandır, kimi zaman yitik bir ülkeye... Bazen de yasaklanan güzelliklere doğru başlayan bir yolculuktur... Bu yolculuk kah Dicle kıyısında, kah gün batımında sonlanır. Velhasıl tıpkı dilimize dolanan ezgideki gibi "... yaprak döker bir yanımız, bir yanımız bahar bahçedir..."dir.

Elif Almakçı
Gebze M Tipi Cezaevi

'Kadınlar tecriti anlatıyor'

Çıkarsam bir gün burarlardan....

Sevgili dostum, son mektubunda bana "tecriti anlat" diyorsun, bu kez "sadece kadınlar anlat-sın" diyorsun. Kaç gündür aklımda hep bu konu var. Oturuyorum-kalkıyorum: Tecrit!.. Yiyorum-içiyorum: Tecrit!.. Oysa; önü arkam sağım solum **TECRİT!**

Senin için karıştırıyorum günlüklerimi ve hiçbir

tarih koymuyorum önlerine. Yaşanmış ve yaşanmakta olanların maziden esen rüzgarlar gibi algılanması için. Nihayetinde Boğaz'da romantik bir sandal gezintisine çıkarmıyorum seni. Elemlili, kederli ve hüznülü bir yolculuk bu. Bir o kadar da güçlü, sağlam ve direnişçi...

Dilek Öz
Burdur E Tipi
Cezaevi

Duvar ve düş

Gecenin bir vakti ismin çağırılır. "Balkondan" dışarı fırlarsın ne oldu diye. "Ayı görüyor musun?" der yoldaşın. "Evet" diye yanıtlarsın. Sen de başkalarını çağırırsın geceye... 20 dakikaya kalmaz tüm hapisshane ayaktadır. Soluk bir ay dolanıyor/kentin üstünde her gece ezgisi dökülür dilinden ve daha gür söylenir. Belli ki yakındır doğayı ve hayatı sarsacak saat. Sesler birbirine karışır. Duvarları aşır karışır geceye. O gece boğazın ağrılarak uzanırsın yatağına. Yüzüne ay ışığı düşer geceleyn belki de..

Hücreler.. Belki de biraz gri, boş bir sayfaya benzetelebilir. Hangi renge boyayacağına, hangi rengi hakim kılaacağına senin karar verdiğin bir sayfa. Bu yüzden umudun gümüşü parlaklığını, kavganın ve inadin kızılıni, inancın ve özgürlüğün mavisini taşıyoruz hep yanımızda..

Figen Çağrı • **Gebze M Tipi Cezaevi**

'Nöbetçii..!'

Kalemi aldım elime ve buradaki yaşamı sizinle paylaşmak istiyorum. Tecridin ve yasakların kadınlar cephesine nasıl yansıdığını paylaşmak.. Yaşamımızın hangi anını anlatsam sizlere sığdıramam bu sayfalara. Yüreğlerin paylaşımlarla dolup taşması tecrit zincirlerinin kırılmasıdır aynı zamanda. Ve buradaki yaşam; üretim ve her an bunu paylaşmakla bulur kendini. Acımız, sevincimiz, eğlencelerimiz, etkinliklerimiz, gülüşlerimiz, türkülerimiz, seslerimiz sessizliği parçalıyor ve en uzak yerlere ulaşıyor soluğumuz. Kadın tutsaklar olarak kadın dayanışmasını çoğaltarak büyütüyoruz yaşamı. Yanımızda bizimle beraber büyüyen çocuklarımız da öğreniyor yasakları parçalamayı, tecridi kırmayı.. Çocuklar bizden, biz çocuklardan öğreniyoruz. Tecridin bütün sonuçlarını yaşıyor burada çocuklarımız..

Arda ve Kıvanç hapis haneye daha 6-7 aylıkken geldiler. Biz burada onların her anına tanıklık ediyoruz. Zamanla bizim gösterdiğimiz tepkileri, onlarda göstermeye başlıyorlar. Burada daha birçok şeyin farkında olmayan çocuklarımız mutlu olmasını engelliyorlar ve yasaklarla öğreniyorlar yaşamı.

*Güzel günler göreceğiz çocuklar,
Motorları maviliklere süreceğiz,
Çocuklar inanın, inanın çocuklar,
Güzel günler göreceğiz güneşli günler!..*

Gülüzar Erman
Gebze M Tipi Cezaevi

Ben kadını;

8 Mart'ta;

Kendim için BARIŞ istiyorum

Kendim için EMEKTEN YANA BİR HAYAT istiyorum

Kendim için ÖZGÜRLÜK istiyorum

Kendim için EŞİTLİK istiyorum

Kendim için EVDE DEĞİL HER YERDE ANADİL istiyorum

Kendim için ADALET istiyorum

Kendim için CİNSEL KİMLİĞİME ÖZGÜRLÜK istiyorum

Kendim için SAVAŞSIZ VE SİLAHSIZ BİR DÜNYA istiyorum

İNSAN HAKLARI BÜLTENİ **8 Mart Dünya Kadınlar Günü** **Özel Sayısı - 8 Mart 2009**

İHD adına sahibi: Öztürk TÜRKDOĞAN (Genel Başkan)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Emrah ÖNER

Editörler: Necla ŞENGÜL • Sevim SALİHOĞLU

Baskı: Öncü Basımevi. Adres: Kazım Karabekir Cad. No:85/2
İskitler-Ankara Tel: 0312 384 31 20

.....

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ GENEL MERKEZİ

Necatibey Cad. 82 / 11-12 (6. Kat) Demirtepe/Ankara/06430/Türkiye
posta@ihd.org.tr Telefon: 0 312 230 35 67-68-69 Faks: 0 312 230 17 07

<http://www.ihd.org.tr>